

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ
ПРОГРАМАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ:
ВІД КОНЦЕПЦІЇ ДО ПРАКТИКИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(26–27 листопада 2025 року)

Харків 2025

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

фізичного виховання університету демонструє, що від концепції можна переходити до практики, створюючи реальні зміни в житті студентської молоді.

1. Гончаренко С. У. Педагогіка і сучасність: інтеграція сталого розвитку в освіті. Харків: Основа, 2019.
2. Грішнова О. А. Освіта і наука в контексті сталого розвитку: монографія. Київ: КНЕУ, 2017.
3. Цілі сталого розвитку в Україні. Національна доповідь 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>.

*Канд. наук із фізичного виховання і спорту,
старший викладач кафедри фізичного
виховання та спорту А. Г. Єфремова
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

ІНКЛЮЗИВНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ І ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Інклюзивна освіта в закладах вищої освіти дає можливість здобувачам із різними потребами отримати рівний доступ до навчання, що є важливим способом для реалізації цілей сталого розвитку. Заклади вищої освіти, які застосують у своєму навчанні інклюзивні практики, активно надають індивідуальну підтримку кожному здобувачу та розвивають сучасні особистості, які здатні вирішувати різної складності суспільні питання [2].

Інклюзивне фізичне виховання наразі стає важливою складовою для всіх представників освітянського педагогічного простору.

Важливим аспектом в інклюзивному фізичному вихованні здобувачів УкрДУЗТ є індивідуальний підхід до кожного здобувача з урахуванням специфічних особливостей його психічного та фізичного здоров'я. Саме такий підхід забезпечить здобувачам якомога кращі умови їхнього навчання [1].

Викладачам завжди слід пам'ятати, що працюючи зі здобувачами в інклюзивному напрямку, треба намагатися створювати максимально природне

середовище та спілкування, у якому не буде примусу, а тільки заохочення та мотивація. Саме такий підхід забезпечить здобувачам сприятливі умови для реалізації їхніх природних здібностей і допоможе швидше адаптуватися до нових умов, бути більш ініціативними та впевненими в самостійному житті.

Основна мета сталого розвитку – це задоволення потреб сучасного покоління без шкоди для можливості майбутніх поколінь також задовольняти свої власні потреби, чого досягають через збалансування економічного, соціального та екологічного аспектів розвитку задля підвищення якості життя для всіх. Тому поняття «інклюзія», «інклюзивне фізичне виховання» наразі стають важливою та невід’ємною складовою для всієї вищої освіти [2].

Аналізуючи наукові джерела, можна стверджувати, що наразі інклюзивне виховання здобувачів у закладах вищої освіти в Україні розвивається в досить повільному темпі, особливо це стосується дисципліни «Фізичне виховання».

Важливим напрямом в інклюзивному фізичному вихованні здобувачів УкрДУЗТ є індивідуальний підхід з урахуванням специфіки психіки і здоров’я кожного здобувача [3].

Спираючись на емоційну і пізнавальну сферу здобувачів, слід застосовувати такі прийоми, які можуть бути вкрай ефективними: ігрові тренінги, психогімнастика і релаксація, щоб зняти м’язові спазми та затиски, тощо.

Отже, інклюзивне фізичне виховання здобувачів у закладах вищої освіти відіграє важливу роль у реалізації цілей сталого розвитку з урахуванням сучасних викликів в Україні.

1. Давиденко Г. В. Упровадження соціальної інклюзії у закладах вищої освіти: бар’єри та шляхи їх подолання. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.* 2018. № 2 (16). С. 123–128.

2. Мицик Г., Попова А., Цибуляк Н., Линдіна Ю. Імплементация європейських стандартів і рекомендацій у сфері інклюзивної вищої освіти в Україні: виклики та можливості. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта в ХХІ столітті».* 2023. Вип. 8. № 8. С. 7–20.

3. Пантюк Т., Пантюк М., Миськів І. Освіта для сталого розвитку як індикатор суспільного поступу. *Молодь і ринок.* 2022. № 9/207. С. 45–49.